

ТОВАРИСТВУ — ПІВСТОЛІТТЯ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 42 (838) | П'ятниця, 14 жовтня 1983 року | Ціна 2 коп.

Сьогодні в м. Києві
відбудеться урочисте
засідання Централь-
ного правління
УТОГ, присвячене
50-річчю утворення
Товариства.

РОКИ ЗРОСТАННЯ І ТВОРЕННЯ

Нелегкий шлях становлення і розвитку пройшло Українське товариство глухих за півстоліття. Це були роки творчої праці і духовного зростання людей, позбавлених слуху.

Вагомі наші досягнення сьогодні і багаті можливості у всіх галузях господарського і культурного будівництва.

Щороку тільки підприємства і об'єднання Товариства, на яких зайнято близько 10 тисяч інвалідів зі слуху, випускають промислової продукції і товарів народного споживання на 148 мільйонів карбованців. А з урахуванням праці глухих робітників державних заводів і фабрик, колгоспів і радгоспів внесок членів Товариства в економіку республіки ще більш відчутний.

Нині в розпорядженні глухих України, яких налічується понад 60 тисяч чоловік, палаци і будинки культури, клуби, бібліотеки, спортивні зали. В години дозвілля вони мають можливість розвивати свої здібності в різних самодіяльних гуртках при культурно-освітніх закладах Товариства.

Для глухих трудівників республіки в основному вже створено необхідні виробничі і побутові умови — споруджено нові підприємства, житлові будинки і гуртожитки. Чимало нечуючих проводять свої відпустки в будинках відпочинку, лікуються в санаторіях.

За роки існування Товариства невідомо змінилися його люди — чимало з них вирости до керівників організацій і підприємств, провідних інженерно-технічних працівників. Центральне правління УТОГ постійно піклується про зростання кадрів з

числа глухих. У 1982 році за його клопотанням на дефектологічному факультеті Київського педінституту та в Київському технологічному інституті легкої промисловості створено групи заочного навчання для працівників Товариства — керівників організацій і культзакладів, заступників директорів УВП з виховної роботи, майстрів, бригадирів та інших працівників, які добре зарекомендували себе на практичній роботі, але не мають вищої освіти. Чимало глухих навчається в технікумах та інститутах.

У центрі уваги Товариства перебуває питання слухової, трудової і соціальної реабілітації глухих.

В радянській країні нечуючі громадяни, починаючи з раннього дитинства оточені постійною увагою і батьківським піклуванням з боку держави. Всі глухі і слабочуючі діти в республіці з трирічного віку охоплені спеціальними дошкільними закладами, потім навчанням у школах-інтернатах, дорослі одержують державні пенсії по інвалідності. В залежності від стану здоров'я, нахилів і здібностей, вони мають можливість працювати за багатьма професіями.

Такого піклування про інвалідів зі слуху немає в жодній капіталістичній країні.

Немає сумніву в тому, що члени УТОГ, відзначивши півстолітній ювілей свого Товариства, ще ширше розгорнуть соціалістичне змагання за успішне втілення в життя історичних рішень XXVI з'їзду КПРС, листопадового [1982 р.] і червеного [1983 р.] Пленумів ЦК КПРС.

Указ Президії Верховної Ради Української РСР

Про нагородження працівників підприємств і організацій Українського товариства глухих Почесною Грамотою і Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР.

За успіхи у виконанні планових завдань і соціалістичних зобов'язань та активну участь у громадському житті нагородити:

**ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ
ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ РСР**

Алфімову Ларису Пилипівну — прасувальницю Львівського швейного підприємства «Силует».

Криволапова Івана Терентійовича — заступника директора Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт».

Куліш Ольгу Сергіївну — швачку-мотористку Житомир-

ського учбово-виробничого підприємства.

Тобольченка Олексія Наумовича — токаря Полтавського учбово-виробничого підприємства № 2.

Углича Олександра Денисовича — директора Чернігівського учбово-виробничого підприємства.

**ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІЇ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР**

Вітовську Марію Михайлівну — швачку Івано-Франківського учбово-виробничого підприємства.

Данилюка Івана Федоровича — директора Львівського швейного підприємства «Силует».

Калиниченка Миколу Венедиктовича — голову Донецького обласного відділу Товариства глухих.

Місана Віталія Степановича — столяра Ровенського учбово-виробничого підприємства.

Петрунька Леоніда Сергійовича — робітника Одеського виробничого об'єднання «Електрик».

**Голова Президії
Верховної Ради
Української РСР
О. ВАТЧЕНКО.
Секретар Президії
Верховної Ради
Української РСР
М. ХОМЕНКО.**

м. Київ, 28 вересня 1983 року.

УКАЗ

Президії Верховної Ради Української РСР

Про присвоєння тов. Фроловій Л. І. почесного звання заслуженого працівника соціального забезпечення Української РСР. За заслуги в галузі соціального забезпечення та активну участь у громадському житті присвоїти голові Запорізького обласного відділу Українського товариства глухих тов. ФРОЛОВІЙ Людмилі Іванівні почесне звання заслуженого працівника соціального забезпечення Української РСР.

**Голова Президії Верховної Ради Української РСР
О. ВАТЧЕНКО.
Секретар Президії Верховної Ради Української РСР
М. ХОМЕНКО.**

м. Київ, 28 вересня 1983 року.

УКАЗ

Президії Верховної Ради Української РСР

Про присвоєння тов. Громовій Г. П. почесного звання заслуженого працівника соціального забезпечення Української РСР.

За заслуги в галузі соціального забезпечення та активну участь у громадському житті присвоїти директорів Вінницького учбово-виробничого підприємства Українського товариства глухих тов. ГРОМОВІЙ Галіні Пилипівні почесне звання заслуженого працівника соціального забезпечення Української РСР.

**Голова Президії Верховної Ради Української РСР
О. ВАТЧЕНКО.
Секретар Президії Верховної Ради Української РСР
М. ХОМЕНКО.**

м. Київ, 28 вересня 1983 року.

НАУКОВІ ЗАКЛАДИ — ТОВАРИСТВУ ЗДОБУТКИ — У ПРАКТИКУ

У березні 1968 року для проведення наукових досліджень з актуальних питань навчання і виховання осіб з недоліками слуху та надання науково-методичної допомоги педагогам спеціальних закладів і батькам глухих дітей при НДІ педагогіки УРСР було створено сектор сурдопедагогіки.

Того ж року школи робітничої молоді одержали методичні рекомендації з питань визначення і вдосконалення рівня знань з української і російської мови та літератури, а у 1969 р. було підготовлено навчальні програми для 5—12 класів шкіл робітничої молоді глухих з різних предметів (всього 15 програм).

Колектив сектора працює над оптимізацією загальноосвітнього рівня випускників спецшкіл, розробив експериментальні навчальні програми, методичні вказівки й дидактичні матеріали, російський словник-мінімум. Значна увага приділялась

також розробці методичних рекомендацій, які стосувались проблем корекційної роботи у спеціальних школах, шляхів підвищення ефективності навчально-виховної роботи в школі глухих, далшого поліпшення навчання і виховання аномальних дітей.

Якщо до недавнього часу підвищення рівня освіти глухих учнів пов'язувалося в основному зі збільшенням строків навчання, то тепер наука розв'язує дану проблему шляхом удосконалення методики навчання, відшукування раціональних засобів засвоєння програмового матеріалу шкільних предметів.

Значне місце у роботі сектора займають систематичні консультації батькам глухих дітей, педагогам спецшкіл, працівникам різних установ народної освіти з питань виховання, методики навчання, організації занять з дошкільниками в умовах сім'ї. Розв'язувалась також

проблема вдосконалення навчально-виховного процесу в спеціальних закладах для глухих. Ця робота спрямовувалась на виявлення об'єктивних причин, недоліків у навчанні школярів, невисокого рівня їх підготовки до суспільно-корисної праці, формування у них високоморального рис радянської людини.

Підготовлені пропозиції сектора сурдопедагогіки розглядалися на колегії Міністерства освіти УРСР і президії Центрального правління УТОГ. Прийнято постанову від 15 березня 1983 року «Про заходи по підвищенню рівня навчально-виховної роботи у школах і дошкільних закладах для осіб з вадами слуху», над реалізацією якої працюватиме сектор у наступні роки.

Г. КОБЕРНІК,
зав. сектором
сурдопедагогіки НДІ
педагогіки УРСР.

ЩОБ ТИША ВІДСТУПИЛА

Протягом перших п'яти років співробітники сурдо-акустичної лабораторії при Київському НДІ отоларингології провели масове обстеження слуху в мешканцях різних медико-географічних зон УРСР. При цьому було одержано важливі дані про причини, структуру і розповсюдження глухоти і туговухості. Ці результати дали можливість здійснити цілий ряд плано-організаційних заходів у республіці, спрямованих на покращення сурдологічної допомоги населенню і, зокрема, членам УТОГ.

На другому етапі роботи, починаючи з 1974 року, силами лабораторії проведено поглиблені дослідження функціонального стану і компенсаційних можливостей залишкового слуху, головним чином у людей з важкими і середніми формами туговухості. В процесі цих досліджень розроблено нові методи і засоби для діагностики різних порушень слуху, за допомогою яких одержано нові дані про фізіологічні і патофізіологічні механізми сприйняття слуху при нормі і патології. Ці результати лягли в основу розробки науково-обґрунтованих медико-технічних вимог

до приладів і апаратів, частина яких згодом була розроблена в СПКТБ УТОГ і випущена КДВО «Контакт» та іншими підприємствами.

Використовуючи їх, спеціалісти лабораторії виявили і систематизували найбільш інформативні психо-акустичні і електро-фізіологічні характеристики залишкового слуху, що стало основою для розробки наукових і експериментально обґрунтованих принципів систематизації форм і типів глухоти, стосовно завдань слухопротезування, а також принципів перетворення звукових сигналів у спеціальних електро-акустичних засобах, призначених для поліпшення слухового сприйняття слабочуючих людьми. Крім цього, розроблено далші шляхи вивчення слухової системи для передачі акустичної інформації людям з повною практичною глухотою на базі використання взаємодії різних аналізаторних систем, а також методами біоелектричної стимуляції. Робота в цьому напрямку ще проводиться в найближчі 5—10 років.

Важливим досягненням наукової діяльності лабораторії є широкое впровадження

у практику охорони здоров'я, розроблених у лабораторії методів слухопротезування. За розробками лабораторії освоєно п'ять нових моделей слухових апаратів на підприємствах Міністерства електронної промисловості і Міністерства медичної промисловості СРСР. Потужність цих слухових апаратів за своїми функціональними можливостями не поступається сучасним зарубіжним апаратам, що призначені, головним чином, для компенсації дефектів слуху в осіб з середніми і тяжкими формами його втрат.

Підсумки наукової діяльності широко висвітлені у чисельних публікаціях, спеціальних журналах, монографіях, виступах на з'їздах і конференціях. Їх наукова новизна і значимість підтверджена десятками авторськими свідоцтвами. За видатні досягнення в галузі науки і техніки співробітники лабораторії, зокрема, автори цього матеріалу та співробітники інших наукових закладів і підприємств, відзначені Державною премією УРСР.

В. БАЗАРОВ,
доктор медичних наук,
професор.
Б. МОРОЗ,
кандидат біологічних наук.

Для розвитку і навчання глухих і слабочуючих дітей в нашій республіці створено всі необхідні умови. Хлопчики і дівчатка під час навчання у спецшколах-інтернатах перебувають на повному державному утриманні.

На знімку: учні першого класу Одеської спецшколи-інтернат № 91 Сашко Єгоров та Людмила Шевченко.

Фото Й. МІНЬКА.

ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ Північної Буковини від румунських бояр в червні 1940 року, в м. Чернівцях одразу було створено об'єднання УТОГ і за короткий строк взято на облік всіх глухих області. Незабаром почали діяти курси, де навчали нечуючих професій і письменності. На перше травня 1941 р. вже діяли взуттєва, швейна, столярна і трикотажна майстерні. В місті було відкрито клуб і гуртожиток.

Та мирну працю перервала окупація, але вже в кінці 1944 року, після звільнення Буковини від фашистських загарбників, об'єднання відновило майстерні, курси. До середини 1945 року всі глухі області були трудо-власновані.

На початку 1946 р. вже діяли у Чернівцях 9 цехів і майстерень: ткацький, трикотажний, взуттєвий, бондарний, миловарний, содовий та інші, на базі яких у липні того ж року було створено Чернівцьке УВП. Минув час і з напівкустарних майстерень, розташованих у пристосованих приміщеннях і обладнаних примітивним устаткуванням, УВП перетворилося в крупне високо-механізоване підприємство, якому нині під силу вирішення будь-яких завдань.

Якщо обсяг випуску продукції в рік створення становив 87 тис. крб. (у роздільних цінах), то сьогодні — понад 11 мільйонів крб. Під-

приємство працює ритмічно і рентабельно.

Великих успіхів добився колектив у своєму соціальному розвитку. Якщо в 1946 році письменні серед глухих були рідкістю, то тепер понад 90 процентів колективу мають восьмирічну і середню освіту. Більшість робітників володіє високою професійною кваліфікацією. З 700 працюючих на УВП 370

приймають участь у соціальному розвитку.

Та мирну працю перервала окупація, але вже в кінці 1944 року, після звільнення Буковини від фашистських загарбників, об'єднання відновило майстерні, курси. До середини 1945 року всі глухі області були трудо-власновані.

Глибока спеціалізація та висока механізація виробництва дали можливість різко збільшити обсяг випуску продукції, підвищити продуктивність праці, рентабельність і якість виробів.

Але Чернівцьке УВП славне не тільки своїми техніко-економічними показниками, а, насамперед, чудовими людьми, що зросли у праці за роки Радянської влади.

З перших днів заснування підприємства самовіддано трудяться Березний Троян Вікторович, і весь час він є

прикладом добросовісного ставлення до виконання своїх робітничих обов'язків. І хоч сьогодні Т. В. Березний на пенсії, але він так само продовжує працювати на підприємстві.

На 5 років менший трудовий стаж у Малаї Єлизавети Григорівни. Вона довгі роки працювала швачкою-мотористкою. Потім була плетільницею, тепер крутильницею. І скрізь, і завжди Єлизавета Григорівна серед передовиків виробництва.

Особливо хочеться відзначити багаторічну і бездоганну працю: «Відмінниця якості» крутильниці Бугай Ольги Петрівни, плетільниці Колотило Феодосії Іванівни, контролера-пакувальниці Сікач Софії Степанівни, самовідданого і вдумливого трудівника Москалюка Дениса Івановича.

Понад 25 років добросовісно і чесно трудяться на підприємстві Іванівська Н. М., Пронейчук Г. П., Заремба О. К., Пронейчук М. П., Хабуля О. К., Міняйло Є. В., Приймак М. В. та багато інших — таких на підприємстві понад 150 чоловік. Вони можуть пишатися досягнутими успіхами, бо їхніми руками закладено фундамент сьогоднішніх досягнень.

П. ГОРБУНОВ,
директор
Чернівцького УВП.

У ЄДИНІЙ РОДИНІ

одержали квартири на підприємстві. Для молоді споруджено чудові гуртожитки. За цей час більше, ніж у три рази, зросла зарплата робітників.

Глибока спеціалізація та висока механізація виробництва дали можливість різко збільшити обсяг випуску продукції, підвищити продуктивність праці, рентабельність і якість виробів.

Але Чернівцьке УВП славне не тільки своїми техніко-економічними показниками, а, насамперед, чудовими людьми, що зросли у праці за роки Радянської влади.

З перших днів заснування підприємства самовіддано трудяться Березний Троян Вікторович, і весь час він є

Цифри і факти

* За визначні успіхи в соціалістичному змаганні за гідну зустріч 60-річчя утворення СРСР портрет швачки-мотористи Дніпропетровського УВП Язикової Тамари Дмитрівни встановлено на Алеї трудової слави ВДНГ УРСР.

* Політико-виховну роботу серед членів Товариства проводять 258 будинків культури, клубів та червоних кутків. У їх розпорядженні 105 кіноустановок, 300 телевізорів, 186 бібліотек.

На 45 факультетах народних університетів навчається понад 2 тисячі людей. В культзакладах діє 191 клуб за інтересами.

* Фізкультурою і спортом в Товаристві займаються більш ніж 9 тисяч глухих та слабочуючих. Серед них 4760 спортсменів-розрядників, в тому числі 28 майстрів спорту СРСР, 596 кандидатів у майстри та першорозрядників.

У 1981 році на XIV Всесвітні іграх в м. Кельні (ФРН) 18 спортсменів УТОГ завоювали 26 медалей [в тому числі 15 золотих, 7 срібних та 4 бронзові] з 55 завойованих збірною командою СРСР.

* * *

Цей знімок зроблено в одному з кабінетів сурдо-акустичної лабораторії Київського науково-дослідного інституту отоларингології імені професора О. Коломійченка. Її кабінети обладнані найновішим медичним устаткуванням, що допомагає в реабілітації слуху.

Сурдопедагог І. Е. Зимних проводить заняття з оцінки ефективності нової методики слухової адаптації.

Фото Й. БЕРНАЦЬКОГО.

* * *

